

20.11.2017

Kaupunginmuseon lausunto Merisatamasaarten asemakaavamuutoksesta

HEL 2016-002260 T 10 03 03

Helsingin Kymp/Maka/Asemakaavoitus on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa Helsingfors Segelsällskap rf:n asemakaavan muutoksesta Töölön kylän tilalle RN:o 5:2, Liuskesaari ja sen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta 1323-00/17. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Yleiskaava 2002 Satamasaaret on merkitty kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakulttuurin kannalta merkittäväksi alueeksi. Yleiskaava 2050:ssa alue on virkistys- ja matkailun aluetta, jonka suunnittelussa tulee turvata kulttuurihistoriallisten ja maisemallisten arvojen säilyminen. Suunnittelualue on arvioitu maakunnallisesti arvokkaaksi kulttuuriympäristöksi.

Asemakaavamuutoksella Uunisaareen, Liuskasaareen, Liuskaluotoon ja Sirpalesaareen suunnitellaan virkistys-, veneilyn ja kilpapurjehduksen tarpeisiin uusia rakennuksia, aallonmurtajia ja laitureita. Asemakaavan muutos mahdollistaa mm. seuraavia muutoksia: Sirpalesaaren vanhaan teollisuushalliin on mahdollistettu majoitus- ja ravintolatoiminta nykyisen venevajakompleksin lisäksi. Liuskasaaren puurakenteiseen majoitusrakennukseen sallitaan kahvilatoiminta. Liuskaluodolle saa rakentaa venesataman palvelurakennuksen, joka käsittää vene- ja vierassataman huoltotiloja, ravintolan ja merihuoltoaseman. Etelän puolelle Sirpalesaaren ja Liuskasaaren väliin on suunniteltu uusi aallonmurtajien rajaama venesatama. Liuskasaaren puolelle satamaa on suunniteltu toimintaa tukevia huolto-, majoitus- ja saunatiloja.

Satamasaaret rajaavat Merisataman edustan omaksi maisematilakseen ja saarten eteläpuolella avautuu näkymät avomerelle. Saarilla vaihtelevat rakennetut satamatoimintojen alueet sekä kallioiset alueet. Puustoa on niukasti Uunisaarta lukuun ottamatta.

Saarilla ei sijaitse linnoitteita tai muita muinaismuistolain suojaamia kiinteitä muinaisjäänöksiä, jotka vaikuttaisivat suunnitelmiin. Voimassaolevassa vuoden 2004 asemakaavassa on suojeltu useampia rakennuksia sr-1 ja sr-2 merkinnöin, niiden suojelumääräykset säilyvät kaavamuutoksessa ennallaan. Saarilla on joitakin nuorempien rakennusten kivijalkoja.

Helsingin kaupunki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristötiimi,
kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

2 (2)

20.11.2017

Uunisaaren itäpuolella sijaitsee Harakka, jonka länsipäässä on muinaismuistolain perusteella suojeltuja isoja tykkipattereita. Harakka kuuluu Suomenlinnan osana Museoviraston RKY 2009-kohdeluetteloon (valtakunnallisesti merkittävät rakennetut kulttuuriympäristöt). Lisäksi maailmanperintökohteen Suomenlinnan suoja-alue käsittää asemakaavamuutoksen saaret, mikä myös tulee suunnittelussa ottaa huomioon.

Kaavakartan lisämääräyksissä määrätään mm. seuraavasti: ”Alue on kulttuurihistoriallisesti, rakennustaiteellisesti ja maisemakuvallisesti arvokas kokonaisuus, joka muodostuu toisiinsa limittyvistä saaristolunto- ja satamatoimintojen vyöhykkeistä. Ympäristöä tulee hoitaa niin, että kokonaisuuden arvo ja historiallinen kerroksellisuus ja luontoarvot säilyvät.” Kaupunginmuseo korostaa, että alueelle suunniteltaessa tulee uudet rakennukset ja rakenteet mittakaavallisesti ja materiaaleiltaan sovittaa pienimuotoiseen merelliseen ympäristöönsä. HSS:n suojeltu, kulttuurihistoriallisesti ja rakennustaiteellisesti arvokas paviljonki tulee säilyä Liuskasaaren näkyvässä maamerkin omaisena rakennuksena.

Kaupunginmuseolla ei ole kaavamuutoshankkeesta muuta huomautettavaa.

Lisätiedot

Markku Heikkinen, tutkija, puhelin: +358 9 310 71552
markku.heikkinen(a)hel.fi

Tiedoksi

Museovirasto, kulttuuriympäristön suojelu
Uudenmaan ELY-keskus (Ympäristö ja luonnonvarat)